

Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία

Τόμ. 7, Αρ. 1 (2011)

Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology

Η Αναθεώρηση του Νομοθετικού και Λειτουργικού πλαισίου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Anastasia-Sofia Alexiadou

doi: [10.12681/jode.9772](https://doi.org/10.12681/jode.9772)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Η Αναθεώρηση του Νομοθετικού και Λειτουργικού πλαισίου του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου The Review of the Legislative and Operational framework of the Greek Open University

Αλεξιάδου Αναστασία- Σοφία,

Ιστορικός,

Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής, Τομέας Φιλοσοφίας.

sead@otenet.gr

Περίληψη

Στη παρούσα εργασία αναλύεται το ζήτημα της αναθεώρησης του Ιδρυτικού Νόμου 2083/1992 και 2552/1997 του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Ο Ιδρυτικός Νόμος του ΕΑΠ έχει τροποποιηθεί κατά καιρούς, ανάλογα με τις εκάστοτε κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι αλλαγές που προτείνονται σχετίζονται άμεσα με τα γνωστικά αντικείμενα των σχολών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, αφορούν τρεις θεματικές περιοχές: 1. Στο αυτοδιοίκητο του ΕΑΠ, δηλαδή να τροποποιηθεί ο Ν 2252/1997 έτσι ώστε να συσταθούν και να λειτουργούν τα εξής όργανα: Πρυτανικό Συμβούλιο, Γενική Συνέλευση Τμήματος, Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος και Πρόεδρος αυτού και να διαιρεθούν οι Σχολές σε τμήματα και τομείς (π.χ. στη Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας σε 2 Τμήματα κλπ.), 2. Στην ανταποδοτικότητα του ΕΑΠ ως προς τη σύγχρονη πραγματικότητα και τις ανάγκες της κοινωνίας (εκσυγχρονισμός Θεματικών Ενοτήτων και ανταπόκρισή τους στις ανάγκες της κοινωνίας, διερεύνηση της αγοράς εργασίας με σκοπό την απασχόληση των πτυχιούχων του ΕΑΠ κλπ.) και 3. Στην ενίσχυση της φιλοσοφίας της Ανοικτής Εκπαίδευσης (μείωση ή κατάργηση των διδάκτρων των φοιτητών για να σπουδάζουν περισσότεροι πολίτες κλπ.). Με τις παραπάνω προτεινόμενες αλλαγές το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο θα προσελκύσει μεγαλύτερο αριθμό πολιτών που είτε θέλουν να ξεκινήσουν τις σπουδές τους είτε και να τις συνεχίσουν.

Abstract

This paper elaborates on the revision of the Founding Act 2083/1992 and 2552/1997 of the Greek Open University. The Founding Act of the Greek Open University has changed over time, depending on the socio-economic conditions and labor market requirements. It should be noted that the proposed changes are directly related to the subjects of the faculties of the Greek Open University and are focused in three areas: 1. The self-administered of the Greek Open University, which means to modify Law 2252/1997, in order to set up and operate the following bodies: Rector's Council, General Assembly Department, Board and Chairman of that Department and to divide Schools into departments and sectors (eg. School of Science and Technology in 2 Departments, etc.) 2. The modernization of the Greek Open University to the needs and demands of society (making subjects contemporary, in order to respond to the needs of society, exploring the labor market for the employment of graduates of the Greek Open University, etc.) and 3. Support of the philosophy of Open Education (reduction or abolition of tuition fees for students so that more people can study etc.). With these proposed changes the Greek Open University will attract more people who either wish to start their studies or they wish to continue them.

Λέξεις Κλειδιά: Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ιδρυτικός Νόμος 2552/1997, αυτοδιοίκητο, ανταποδοτικότητα, φιλοσοφία ανοικτής εκπαίδευσης.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη αναφέρεται στην αναγκαιότητα της αναθεώρησης τόσο του Νομοθετικού πλαισίου όσο και του Λειτουργικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, το οποίο παρέχει Ανοικτή και εξ Αποστάσεως εκπαίδευση τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Οι αλλαγές αυτές κρίνονται επιβεβλημένες να γίνουν ενόψει του γεγονότος της μεταβολής των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, αλλά και της λειτουργικής συμπεριφοράς της αγοράς εργασίας σε σχέση με τα γνωστικά αντικείμενα των σχολών του ΕΑΠ.

II. Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΑΠ

Η ανώτατη εκπαίδευση στη Χώρα μας παρέχεται στους πολίτες αποκλειστικά από Ιδρύματα τα οποία λειτουργούν με τη μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) με πλήρη αυτοδιοίκηση και τα οποία υπόκεινται στην εποπτεία του Κράτους, χρηματοδοτούμενα από αυτό. Αυτό συμβαίνει διότι μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορεί να υλοποιηθεί η πρόβλεψη του Συνταγματικού Νομοθέτη «*ότι η Τέχνη και η Επιστήμη ή η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες ενώ η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους*» (Σύνταγμα 1975/2001 άρθρο 16 §1; Μανιτάκης, 1981; Θεοχαροπούλου, 2002; Σπηλιωτόπουλος, 2007).

Περαιτέρω ο Εκτελεστικός Νόμος 1268/ 1982 εξειδικεύει τις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος ορίζοντας ότι δημιουργείται ευθεία υποχρέωση του Κράτους δια των ΑΕΙ, να παρέχει στους Έλληνες πολίτες όλα εκείνα τα στοιχεία που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, στην παραγωγή και μετάδοση της γνώσης με την έρευνα και διδασκαλία και να συμβάλλουν στην διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση. Επίσης, να παρέχουν τα αναγκαία εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία (Τάχος, 2008; Βενιζέλος, 1983; Καραμπατζός, 1998; Δαγτόγλου, 2004).

Στα πλαίσια αυτά που ορίζει τόσο το Σύνταγμα όσο και η ισχύουσα Νομοθεσία λειτουργεί το ΕΑΠ (Ν 2552/ 1997) ως ΝΠΔΔ το οποίο έχει ως βασική αποστολή την παροχή γνώσεων στο φοιτητή, δίχως την φυσική παρουσία του Καθηγητή- Συμβούλου, αλλά μέσω κάποιας μορφής επικοινωνίας μαζί του (τηλεφωνική επικοινωνία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), τηλεομοιοτυπία (fax)) (Ματραλής, 1998-1999α; Ν 1268/1982 άρθρο 3; Ν 2083/1992 άρθρο 27 §1; Ν 2552/1997 άρθρο 1§1). Πρόκειται για το πρώτο Ελληνικό Κρατικό Πανεπιστήμιο που παρέχει σπουδές από απόσταση.

Από την μελέτη της οργανωτικής του δομής, αλλά και του λειτουργικού πλαισίου του προκύπτουν ορισμένες βασικές διαπιστώσεις, οι οποίες άπτονται τόσο

της λειτουργικής υπόστασης αυτού ως ΑΕΙ- ΝΠΔΔ, όσο και της γενικότερης αποστολής του. Ειδικότερα, όσον αφορά το ζήτημα του αυτοδιοίκητου του Πανεπιστημίου παρατηρούμε ότι τόσο το Σύνταγμα (άρθρο 61 §5) όσο και οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας (Ν 1268/1982, άρθρο 3 για την δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων), ορίζουν ότι τα ΑΕΙ ως ΝΠΔΔ είναι πλήρως αυτοδιοικούμενα. Αυτό σημαίνει ότι τα Νομικά Πρόσωπα αυτά διοικούνται δια των αιρετών οργάνων τους. Τα ανωτέρω περιλαμβάνονται τόσο στον Ιδρυτικό Νόμο του ΕΑΠ (Ν 2083/ 1992 άρθρο 27 §1) όσο και στον Οργανωτικό Νόμο αυτού (Ν 2552/1997 άρθρο 1 §1).

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι το ΕΑΠ από την σύστασή του και μέχρι σήμερα, διοικείται από μια διοικούσα επιτροπή, την οποία διορίζει η εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Επομένως, δεν έχει υλοποιηθεί η βασική πρόβλεψη τόσο του Συνταγματικού όσο και του Κοινού Νομοθέτη για το αυτοδιοίκητο του ΕΑΠ, που συνίσταται στην εκλογή και λειτουργία των οργάνων διοίκησης αυτού, όπως προβλέπονται στη σχετική διάταξη του Νόμου (Ν 2552/1997 άρθρο 3, ήτοι η Σύγκλητος, ο Πρύτανης, ο Αντιπρύτανης, οι Κοσμητείες και οι Κοσμήτορες) και κατά συνέπεια το ΕΑΠ σήμερα είναι ΑΕΙ μη αυτοδιοικούμενο, αλλά άμεσα εξαρτώμενο από το Υπουργείο Παιδείας, διοικητικά και οικονομικά και χωρίς καμία αυτοτέλεια, ενώ θα έπρεπε το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Εκπαίδευσης και Θρησκευμάτων, να είχε μόνο την εποπτεία αυτού, ασκώντας τον έλεγχο της νομιμότητας επί των πράξεων αυτών (Αναστόπουλος, 1987; Παραράς, 1999; Ν 2817/2000 άρθρο 14; Ν 3027/2002 άρθρο 3; Ν 3260/2004 άρθρο 13).

Συνεπώς, επιβάλλεται η άμεση ενεργοποίηση των σχετικών διαδικασιών των προβλεπόμενων τόσο από τον Εκτελεστικό του Συντάγματος Νόμο (Ν1268/1982 άρθρα 3,8,9,10&11), όσο και από τον Οργανωτικό Νόμο του ΕΑΠ (Ν2552/ 1997 άρθρο 3) και τον Ιδρυτικό Νόμο αυτού (Ν 2083/1992 άρθρο 27 §1), έτσι ώστε να υλοποιηθεί πλήρως το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των οργάνων του ΕΑΠ, όπως αυτό προβλέπεται από τις ανωτέρω διατάξεις. Επίσης, προτείνονται οι παρακάτω τροποποιήσεις του Ν 2552/1997, τόσο για την ενίσχυση του αυτοδιοικητικού χαρακτήρα του ΕΑΠ όσο και για την αποτελεσματικότερη λειτουργία αυτού, ως εξής:

- Προσθήκη, στη διάταξη του άρθρου 2, παραγράφου για την διαίρεση των Σχολών σε Τμήματα και Τομείς. Π.χ. Στη Σχολή Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας 2 Τμήματα, Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών 3 Τμήματα και Σχολή Κοινωνικών Επιστημών 1 Τμήμα.
- Προσθήκη, στη διάταξη του άρθρου 3, παραγράφου για την σύσταση και λειτουργία των εξής οργάνων: Πρυτανικού Συμβουλίου, Γενικής Συνέλευσης Τμήματος, Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος και Πρόεδρος αυτού.

Έχει δε κριθεί από την νομολογία «ότι η ακαδημαϊκή ελευθερία αποτελεί εγγύηση για την αδέσμευτη έρευνα και διδασκαλία έναντι όλων και αναφέρεται όχι μόνο ως ατομικό δικαίωμα του Καθηγητή Πανεπιστημίου και ερευνητή, αλλά και ως μια οργανωμένη δραστηριότητα που αναπτύσσεται με βάση τόσο τους κανόνες που θεσπίζει το Κράτος, αλλά και τα οικονομικά μέσα που παρέχει αυτό στα πλαίσια της λειτουργίας των ΑΕΙ για την πραγματοποίηση της αποστολής τους» (Συμβούλιο της Επικρατείας, 4009/2009).

III. Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΟΥ ΕΑΠ

Όσον αφορά το ζήτημα της λειτουργικής αποστολής του ΕΑΠ παρατηρούμε ότι σήμερα οι σπουδές εξ αποστάσεως στη χώρα μας δίνουν καταρχήν διέξοδο σε εκείνα τα άτομα, τα οποία δεν κατόρθωσαν να εισέλθουν σε κάποιο Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ. Όμως το ζήτημα το οποίο στην προκειμένη περίπτωση ανακύπτει είναι εάν και κατά πόσο το εκπαιδευτικό πλαίσιο του ΕΑΠ με τις Θεματικές Ενότητες του ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, δηλαδή εάν τελούν σε συνάρτηση με την ζήτηση στην αγορά εργασίας με αποτέλεσμα οι πτυχιούχοι του ΕΑΠ να καλύπτουν θέσεις εργασίας σε τομείς αντίστοιχους των γνώσεών τους.

Έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια ότι ένα μέρος του ποσοστού της ανεργίας στη χώρα μας, οφείλεται στην αδικαιολόγητη παραγωγή πτυχιούχων σε κλάδους επιστημών όπου είτε έχει επέλθει κορεσμός, είτε δεν υφίστανται καν θέσεις εργασίας σε αυτόν, με αποτέλεσμα να δημιουργείται πληθώρα ανέργων νέων επιστημόνων εξαιτίας του ότι αρκετοί επιστημονικοί κλάδοι τελούν σε αναντιστοιχία με την αγορά εργασίας, μη καλύπτοντας τις ανάγκες της ζήτησης (Κατσανέβας, 1998; Γλυτσού & Φακιολάς, 1976).

Σήμερα με την ισχύουσα διάρθρωση του ΕΑΠ σε Σχολές και σε Θεματικές Ενότητες (άρθρο 2) προκύπτει ότι επιβάλλεται βελτίωση των γνωστικών αντικειμένων με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες της κοινωνίας, οικονομίας και τεχνολογίας, ώστε οι πτυχιούχοι αυτών να έχουν άμεση διέξοδο στην αγορά εργασίας (Ρεσ & Βαρσαμίδου, 2007). Γι' αυτό επιβάλλεται να γίνουν οι παρακάτω βελτιωτικές αλλαγές:

Τροποποίηση και βελτίωση των διατάξεων των άρθρων 7 & 8 του Ν 2552/1997 όσον αφορά:

- Τον εκσυγχρονισμό των Θεματικών Ενότητων και ανταπόκριση αυτών προς τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Την διερεύνηση της αγοράς εργασίας με σκοπό την απασχόληση των πτυχιούχων του ΕΑΠ.
- Την αναθεώρηση και βελτίωση όλου του εκπαιδευτικού υλικού με ιδιαίτερη έμφαση στα συγγράμματα σπουδών, τα οποία χρήζουν άμεσης επικαιροποίησης.
- Την ενεργοποίηση και εντατικοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης (άρθρο 8 §2), η οποία θα συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών από το ΕΑΠ.
- Την σύνδεση των εφαρμοζόμενων Θεματικών Ενότητων με την παραγωγική διαδικασία, την τεχνολογία και την αγορά εργασίας.
- Τον καθορισμό του αριθμού των εισακτέων φοιτητών Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών με βάση τις υφιστάμενες εκάστοτε πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας κατά κλάδους και Ειδικότητες Επιστημών.

Με βάση τα ανωτέρω, το εκπαιδευτικό πλαίσιο του ΕΑΠ σε Προπτυχιακό και Μεταπτυχιακό επίπεδο θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις της διαρκώς εξελισσόμενης οικονομίας και τεχνολογίας, καθώς επίσης και στις ανάγκες της κοινωνίας (Σιάνου- Κυργίου, 2009; Τσαούσης, 2006).

IV. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ

Όσον αφορά το ζήτημα της πρόσβασης του πολίτη στη μόρφωση σε σχέση με το ΕΑΠ επισημαίνουμε τα εξής: Η Ανοικτή και Εξ αποστάσεως εκπαίδευση θεσμοθετήθηκε με τον Ιδρυτικό Νόμο 2083/1992 του ΕΑΠ και λειτούργησε το έτος 1997 με το Ν 2552/ 1997 (Θεμελής, 2001). Με τον όρο Ανοικτή Εκπαίδευση εννοούμε τη μορφή εκπαίδευσης από απόσταση, αφού δίνεται η δυνατότητα στον φοιτητή να επιλέξει τον τόπο, τον ρυθμό και τη διάρκεια των σπουδών του (Ματραλής, 1998-1999β).

Το σύστημα της Εκπαίδευσης από απόσταση διαπνέεται από την φιλοσοφία του δικαιώματος της πρόσβασης στη μόρφωση και αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα του πολίτη δίχως ειδικούς περιορισμούς ως προς τον τόπο, τον χρόνο και την ηλικία. Το σύστημα αυτό έχει δυο χαρακτηριστικά: 1. Η δημιουργία ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών και 2. Η διασφάλιση της πρόσβασης στο σύστημα της ανοικτής εκπαίδευσης. Όσον αφορά το πρώτο χαρακτηριστικό, η ανοικτή εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους πολίτες, να συμμετάσχουν ανεξάρτητα από την ηλικία, τον τόπο κατοικίας του φοιτητή και την απόσταση του εκπαιδευτικού ιδρύματος, καθώς και τον χρόνο πραγματοποίησης των σπουδών, αποκτώντας όλα εκείνα τα επιστημονικά εφόδια που θα τους βοηθήσουν τόσο στην επιστημονική τους ανέλιξη όσο και στην επαγγελματική τους καταξίωση. Παράλληλα, θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν και να βελτιώσουν ενδεχομένως τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά τους, αλλά και να αποκτήσουν ικανότητες και δεξιότητες (όπως δημιουργικότητα, καινοτόμες ιδέες, ηγετικές ικανότητες κ.ά.), αναγκαίες στον εργασιακό τους χώρο.

Όσον αφορά το δεύτερο χαρακτηριστικό, το δικαίωμα πρόσβασης, παρατηρούμε ότι πρόκειται για ένα κοινωνικό δικαίωμα το οποίο διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες το κοινωνικό αγαθό της μόρφωσης. Το δικαίωμα αυτό παρέχεται χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής τους σε δοκιμασία γραπτών εξετάσεων, αλλά της επιλογής τους βάσει κληρώσεως και με μόνη υποχρέωση την καταβολή διδάκτρων (Μαυρογιώργος, 2001α).

Το ΕΑΠ το οποίο είναι ΝΠΔΔ, είναι το πρώτο κρατικό Ελληνικό Πανεπιστήμιο το οποίο παρέχει στους πολίτες σπουδές από απόσταση. Βάσει δε της οργανωτικής του δομής (Ν2552/1997 άρθρα 2-8) παρέχει την δυνατότητα απόκτησης τριών ακαδημαϊκών τίτλων δηλαδή: α. σε προπτυχιακό επίπεδο όπου το βασικό πτυχίο σπουδών αναφέρεται σε θέματα της αντίστοιχης Σχολής, β. σε μεταπτυχιακό επίπεδο τόσο το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης- Master, όσο και το δίπλωμα διδακτορικών σπουδών- PhD σε κάποια Θεματική Ενότητα. Πρόκειται για ένα Πανεπιστημιακό Ίδρυμα το οποίο εκ της φύσεως και της αποστολής του καλύπτει το κενό το οποίο προκύπτει στο χώρο της εκπαίδευσης εξ αιτίας των διαρκώς μεταβαλλόμενων συνθηκών τόσο στο χώρο της τυπικής συμβατικής εκπαίδευσης (κλασικό πανεπιστήμιο) όσο και στο χώρο της έρευνας, της τεχνολογίας και του εργασιακού περιβάλλοντος. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και λόγω των συνεχώς μεταβαλλόμενων εργασιακών σχέσεων, οι εργαζόμενοι προκειμένου να διασφαλίσουν την θέση τους στον εργασιακό χώρο, είναι αναγκασμένοι διαρκώς να βελτιώνουν και να ενισχύουν τις επιστημονικές τους γνώσεις, είτε μέσω της

απόκτησης κάποιου μεταπτυχιακού τίτλου είτε μέσω κάποιας επιστημονικής εξειδίκευσης δια της ανοικτής εκπαίδευσης (Μαυρογιώργος, 2001β).

Εξ όσων αναφέρθηκαν παραπάνω γίνεται απολύτως σαφές ότι η Ανοικτή και η Εξ αποστάσεως εκπαίδευση που παρέχει το ΕΑΠ, προκειμένου να καταστεί περισσότερο προσιτή και εποικοδομητική σε οποιονδήποτε πολίτη Έλληνα ή μη, επιβάλλεται να υποστεί ορισμένες διαρθρωτικές αλλαγές, οι οποίες θα συμβάλλουν στην περαιτέρω αναβάθμισή της. Έτσι προς τον σκοπό αυτό προτείνεται να γίνουν δυο βασικές αλλαγές στον Ν2552/ 1997, έτσι όπως αυτός ισχύει σήμερα:

- Να διευρυνθεί ο αριθμός των Θεματικών Ενοτήτων, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα, σε οποιονδήποτε πολίτη, μεγαλύτερης επιλογής γνωστικών αντικειμένων, τα οποία θα είναι περισσότερο προσιτά από επιστημονικής άποψης σε αυτόν και στον Τομέα της εργασίας του. Κατ' αυτόν τον τρόπο το δικαίωμα πρόσβασης θα διευρυνθεί και θα δοθεί η δυνατότητα σε μεγαλύτερο αριθμό πολιτών να σπουδάσουν στο ΕΑΠ, προκειμένου να αποκτήσουν επιστημονικά εφόδια. Και
- Να καταργηθεί ή να μειωθεί σημαντικά η οικονομική συμμετοχή των φοιτητών στο πρόγραμμα φοίτησης του ΕΑΠ. Η ολοσχερής κατάργηση ή ο σημαντικός περιορισμός των διδάκτρων των φοιτητών θα δώσει τη δυνατότητα σε ακόμη μεγαλύτερο αριθμό πολιτών να σπουδάσουν, οι οποίοι παρ' όλο που επιθυμούν σήμερα να σπουδάσουν σε κάποια Θεματική Ενότητα του ΕΑΠ, η καταβολή των διδάκτρων τους αφαιρεί δικαίωμα στη μόρφωση.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, το ζήτημα της έλλειψης του αυτοδιοίκητου του Πανεπιστημίου, τον ανταποδοτικό χαρακτήρα του προς τη ζήτηση της αγοράς εργασίας και την φιλοσοφία του δικαιώματος πρόσβασης στη μόρφωση, οδηγούμεθα στο συμπέρασμα ότι επιβάλλεται να γίνουν οι εξής αλλαγές στο Ν 2552/1997:

- Η ενεργοποίηση των σχετικών διατάξεων του Συντάγματος και του Νόμου για το αυτοδιοίκητο, όπως επίσης η διαίρεση των Σχολών σε Τμήματα και η Ίδρυση νέων Οργάνων αυτού.
- Ο εκσυγχρονισμός και η σύνδεση των Θεματικών Ενοτήτων με αγορά εργασίας, επικαιροποίηση εκπαιδευτικού υλικού και αξιολόγηση σπουδών.
- Να διευρυνθεί ο αριθμός των Θεματικών Ενοτήτων και να καταργηθούν ή να μειωθούν τα δίδακτρα, ως κίνητρο μεγαλύτερης συμμετοχής στις σπουδές.

Βιβλιογραφία

- Αναστόπουλος, Ι. (1987). *Τα Νομικά Πρόσωπα του Δημόσιου Τομέα. Διοικητική Μεταρρύθμιση*, (31-32), 107-110.
- Βενιζέλος, Ε. (1983). *Τα Πανεπιστημιακά Όργανα κατά το Νόμο 1268/1982*. Αρμενόπουλος, σελ.720-732.

- Γλυτσού, Ν. & Φακιολάς, Ρ. (1976). *Προσφορά και Ζήτηση Εργατικού Δυναμικού κατά Ειδικότητα*. Αθήνα: ΚΕΠΕ (Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών).
- Δαγτόγλου, Π. (2004). *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Θεμελής, Σπ. (2001). *Η συμβολή της Ανοικτής και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού*. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΑΠ Μάιος 2001. Ανακτήθηκε στη 1 Νοεμβρίου, 2010 από http://www.eap.gr/news/EXAGGELIA_SYNEDRIOU/synedrio/html/sect2/100.htm.
- Θεοχαροπούλου, Δ. (2002). *Η Διοικητική Οργάνωση του Κράτους*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Καραμπατζός, Γ. (1998). *Το Σύστημα Εκλογής των Πρυτανικών Αρχών. Διοικητική Ενημέρωση*, (11), 103-109.
- Κατσανέβας, Θ. (1998). *Επαγγέλματα του Μέλλοντος*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Μανιτάκης, Α. (1981). *Το Υποκείμενο των Συνταγματικών Δικαιωμάτων*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Ματραλής, Χ. (1998-1999α). *Εκπαίδευση από απόσταση*. Στο: Δ. Βεργίδης, Α. Λιοναράκης, Α. Λυκουργιώτης, Β. Μακράκης, Χ. Ματραλής (επιμ.) *Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση-Θεσμοί και Λειτουργίες* (σελ. 41), Τόμος Α'. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Ματραλής, Χ. (1998-1999β). *Εκπαίδευση από απόσταση*. Στο: Δ. Βεργίδης, Α. Λιοναράκης, Α. Λυκουργιώτης, Β. Μακράκης, Χ. Ματραλής (επιμ.) *Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση-Θεσμοί και Λειτουργίες* (σελ. 41), Τόμος Α'. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Μαυρογιώργος, Γ. (2001α). *Από το συμβατικό σύστημα εκπαίδευσης στην ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση του ΕΑΠ: Μια δύσκολη μετάβαση*. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΑΠ Μάιος 2001. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου, 2010 από http://www.eap.gr/news/EXAGGELIA_SYNEDRIOU/synedrio/html/sect2/143.htm
- Μαυρογιώργος, Γ. (2001β). *Από το συμβατικό σύστημα εκπαίδευσης στην ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση του ΕΑΠ: Μια δύσκολη μετάβαση*. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΑΠ Μάιος 2001. Ανακτήθηκε στις 11 Νοεμβρίου, 2010 από http://www.eap.gr/news/EXAGGELIA_SYNEDRIOU/synedrio/html/sect2/143.htm
- Ν 1268/ 1982, άρθρα 3,8,9,10 & 11.
- Ν 2083/ 1992, άρθρο 27 §1.
- Ν 2552/ 1997, άρθρο 1 §1, άρθρα 2-8.
- Ν 2817/2000, άρθρο 14.
- Ν 3027/2002, άρθρο 3.
- Ν 3260/2004, άρθρο 13.
- Παραράς, Π. (1999). *Το Σύνταγμα 1975- Corpus III*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Ρεζ, Γ. & Βαρσαμίδου, Α. (2007). *Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: Μια ευέλικτη, πολυμορφική, «μαθητοκεντρική» επιλογή*. Ανακτήθηκε στις 2 Νοεμβρίου, 2010 από www.eduportal.gr/modules/php?name=News&file=article&sid=175
- Σιάνου-Κυργίου, Ε. (2009). *Ανοικτή πρόσβαση και συμμετοχή των ενηλίκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Η ανάγκη για μια κοινωνιολογική προσέγγιση της δια βίου εκπαίδευσης*. 5^ο Διεθνές Συνέδριο στην Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση Νοέμβρης 2009. Ανακτήθηκε στις 2 Νοεμβρίου, 2010 από <http://www.opennet.gr>
- Συμβούλιο της Επικρατείας 4009/2009.
- Σύνταγμα 1975/ 2001, άρθρο 16 §1, άρθρο 61§5.
- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2007). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τάχος, Α. (2008). *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τσαούσης, Δ.Γ. (2006). *Η κοινωνία του ανθρώπου*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.